

સુપ્રભાતમ્
સુરેષ પ્રા. ભટ્ટ
079-23226251

સલામી સવારની..
રોજુ અને ચાંદી કિલોના ભાવે ઓલાય છે,
ને નવી નોટોના 'ઓન'માં ભાવ જોલાય છે,
વિલાય હૈયું 'ભાવુક' વડાનું સમસ્ત્યા - ઓથી -
દેશમાં ભાજુ-ખાજાં ટકે શેર તોલાય છે...

રાષ્ટ્ર અધ્યમ,
ઉપડાયો છે અધ્યમ,
ફૂલ્ય અધ્યમ!
(નાપક - નરાધ્યમ)

નોટબંધીમાં -
બેન્ક વેપાર બંધ,
સંસદ બંધ!
(વિકાસ બંધ)

ચિંતન
પ્રેમ પિયાલા સો પિયે, શીશ દચ્છિના દેય
લોભી શીશ ન દૈ સકૈ, નામ પ્રેમ કા લેય.

કબીરની આ સાખીમાં પ્રેમનો ખ્યાલ એટલો વિશાળ છે કે, તેને કોઈ વ્યાખ્યાના ચોકટામાં સમાવી ન શકાય. સૌ પ્રેમનો ઢોંગ કરી શકે છે, કરે જ છે. જ્યારે એકાકાર થઈ સમર્પણ કરવાનો પ્રસંગ આવે ત્યારે અહમ્-લોભરૂપી બે હાથ પ્રેમને રોકી લે છે. કબીર કહે છે કે, પ્રેમનો ખ્યાલો નિ:શુલ્ક નથી મળતો. તે માટે માથું મૂકવાનું છે. પ્રેમની સાચી દિશાણ અહમ્-રૂપી શીસને ભૂલી જવાની છે. આપણે સૌને કંઈક બનવું છે. સાથે સાથે કાંઈક બનાવવું પડે છે. આ એપણા છૂટે તો પ્રેમનું દ્વાર ખૂલે. જ્યારે મન સંકુચિત થાય, દરેક વસ્તુમાં શંકા કરે - ભેદ પારે અને સ્વમાં રત રહે ત્યારે અનર્થ થાય છે. પ્રકાશને બદલે અંધકાર, શ્રદ્ધાને બદલે ભય, પરમાર્થને બદલે સ્વાર્થ અને પ્રેમના બદલે હિંસાના વાતાવરણમાં વ્યક્તિ અટવાયા કરે છે.

- સુવિચાર**
- નિરીશ્વરવાદી થવા માટેનાં મનોબળ અને હૃદયની સારપ તો હજારે ય કોઈનામાં ન મળે - સેમ્યુઅલ ટેઈલર
  - શિસ્ત એ એવા અગ્નિ છે જેમાંથી શુદ્ધ થઈને શક્તિ સામર્થ્ય બને છે - એન્ડ્રોવ ચેપોવ
  - ઈતિહાસ એ પરાક્રમી યોદ્ધાઓનું નીરવ પદ્ધિઓમાં રૂપાંતર કરે છે - જનકલ્યાણ
  - કેટલાક માણસો શિસ્તને બોજે માને છે...
  - પણ ખરેખર શિસ્તને ઊંચે આકાશ વિહરવાની સહજ વ્યવસ્થા છે - શીવ ખેરા
  - ઈશ્વરે આપણને મૌલિક બનવા જ સજ્યા છે, પણ પછી શા માટે આપણે નકલ કરવી જોઈએ - અબ્રાહમ લિંકન
  - મોટા ભાગના આપણા દુર્ભાગ્યો જ્યારે આપણે જ આપણા નશીબ આડે ઊભા રહી જઈએ છીએ એટલે આવે છે - વોલ્ટ કેલી
  - આજનું ઔષધ : ખાલી પેટે ટામેટા પર મીઠું-મરી ભભરાવી ખાવાથી બાળકોના કૃમિ નાશ પામે છે. (સંકલન : દિપક વી. આસરા)

બોધકથા
જીવનમાં માતૃભાષાનું ખૂબ જ મોટું મહત્ત્વ છે. માણસની કલ્પના શક્તિ અને વિચારશક્તિનો વિકાસ 'માતૃભાષા' ના શિક્ષણ દ્વારા જ થઈ શકે - દુનિયાના વિકાસ સાથે રહેવાનું બહાનું બતાવવામાં આવે કે પણ ચીન-રશિયાના વડાપ્રધાનો પોતાની માતૃભાષામાં જ વ્યવહાર કરે છે ને દુનિયામાં શ્રેષ્ઠ છે જ.
પરંતુ ત્રતા દરમિયાન ઘણા દક્ષિણના યુવાનો અંગ્રેજીનું શિક્ષણ (સરકારી) પ્રાપ્ત કરી વહીવટ ચલાવવા માટે અંગ્રેજી વિદ્યાર્થીઓ તૈયાર કરવાનું શિક્ષણ-જરૂરી મુજબનું - આપતા હતા. તે વખતના એક કેળવણી નિરીક્ષકશ્રી વિનાયક રાવે અંગ્રેજીમાં બાળકોને ભણાવતા શિક્ષકને સૂચના આપી - વિદ્યાર્થીઓ 'હિંદી ભાષી' છે એમને હિંદીમાં જ શિક્ષણ આપો - એક માસમાં હિંદી શીખી લ્યો! શિક્ષક હિન્દી શીખ્યા અને એકમાસમાં જ હિન્દીમાં ભણાવવા લાગ્યા -
આ વિનાયક રાવે એટલે સ્વાતંત્ર્ય પછીના વિનોભા ભાવે - જે પોતે પણ ભારતની ૧૬ ભાષા જાણતા હતા.

પાકિસ્તાન સામે વધુ એક સર્જિકલ સ્ટ્રાઈક

પાકિસ્તાન પર ભારતીય આર્મીની સર્જિકલ સ્ટ્રાઈકથી જે પ્રારંભિક અસર સરજાઈ હતી, તે હવે લગભગ ભૂંસાઈ ગઈ છે. ફરી પાછું પાકિસ્તાન એની મૂળ રગમાં આવી ગયું છે અને કાશ્મીર સરહદે એનાં છંમકલાંનો નવો દોર શરૂ થઈ ગયો છે. ભારતીય સૈનિકોનાં માથાં કપાવાનો સિલસિલો ચાલુ જ છે તે દર્શાવે છે કે પાક આર્મી એની સામે ગમે તેટલાં આકરં પગલાં ભરવામાં આવે તો પણ એની જૂની અને જાણીતી રીતરસમો છોડવા તૈયાર નથી. એક વાર 'સર્જિકલ સ્ટ્રાઈક' કરીને દુનિયાભરમાં મોટા ઉપાડે પ્રચાર કરી દેવાથી પાકિસ્તાનને ચૂપ કરી શકાય, એ ચિયરી સદંતર ખોટી સાબિત થઈ છે. ત્રાસવાદીઓને નોટબંધી જેવું ઉગ્ર પગલું પણ ઘુસણખોરી કરતાં અટકાવી શક્યું નથી. છેલ્લે માર્યાં ગયેલા આંતકવાદીઓ પાસેથી નવી નોટો જ મળી આવી છે. ગુજરાતીમાં એક તળપટ્ટી કહેવાતું છે : 'ઊંટે કયાં દેકા તો માણસે કર્યા કાઠડા.' પાકિસ્તાન આપણી નવી કરંસીની પણ નકલ કરીને જ જંપશે, એમાં શંકાને સ્થાન નથી. માછિલ સેક્ટરમાં બનેલી ઘટનામાં ભારતીય સૈનિકો શહીદ થયા છે. શહીદ સૈનિકોનાં શિરચ્છેદ કરાયા છે. અર્થાત્ પાકિસ્તાન હતું એનું એ જ છે. એની જંગાલિયત, અમાનુષી વર્તણૂક કે ભારત પ્રત્યેની સૂગમાં લેશ પણ ફરક પડતો નથી. આંતરરાષ્ટ્રીય પ્લેટફોર્મ પર એકબંધ અટકું પડી ગાય પછી પણ એ એનાં અળવીતરાં પૂર્વવત ચાલુ રાખી શક્યું છે. આપણે જિનીવા સંધિનો હવાલો આપીને વિરોધ નોંધાવીને એથી એને કોઈ જ ફરક પડવાનો નથી. પાકિસ્તાન વિશે હવે દુનિયાનો કોઈ પણ દેશ અંધારામાં નથી, વળી એને 'આંતકવાદી દેશ' જાહેર કરવાની માણસી પર અત્યાર સુધીના આપણા વડાપ્રધાનો વારંવાર કરતા રહ્યા છે. ભારતની રજૂઆતને યુનોમાં ઝાડું વજૂદ મળે એ પહેલાં જ અમેરિકાથી લઈ ચીન સુધીના પાકિસ્તાનના મિત્રો એની સીધી કે આડકતરી મદદ દોડી આવે છે. છેલ્લે અમેરિકન રાષ્ટ્રપતિ એ બામાએ અને એમના વિદેશમંત્રીએ બહુ ચોખ્ખા શબ્દોમાં પાકિસ્તાનને આંતકવાદી પ્રવૃત્તિઓ કરતા કુખ્યાત લોકોની સામે પગલાં ભરવાનું સૂચન કર્યું હતું. પાકિસ્તાનની ધરતીનો કાશ્મીરમાં આંતકવાદી પ્રવૃત્તિઓ માટે ઉપયોગ ન થવો જોઈએ - એવી ચિયરી સાથે બધા જ સહમત છે, પણ પાકિસ્તાનને એવું કરતાં રોકવાની કોઈની તૈયારી નથી. કાશ્મીરને પાકિસ્તાન પોતાનું માનીને

સાયને નહીં આંચ

અયોધ્યામાં વિદ્વાન બ્રાહ્મણ દેવદત્ત અને એની પત્ની રોહીણી રહેતાં હતા. એમને એક પુત્ર જન્મ્યો, એનું નામ ઉત્તમ પાડ્યું, પરંતુ આ બાળકને કારણે એમને ચિંતા અને પરેશાની વધી ગયા. એને કોઈ પણ રીતે ભણતર યોગ્ય નહિ. આશ્રમમાં અભ્યાસ માટે મૂક્યો, પણ કોઈ અર્થ સર્ચો નહિ. બધાં એને મૂરખ અને નિરક્ષર કહીને ચીડવવા લાગ્યા. અંતે કંટાળીને એણે ઘર છોડી દીધું. દેવદત્ત અને રોહીણી એ પણ સ્વીકારી લીધું! ઉત્તમ હવે ગંગા કિનારાની એકાંત જગ્યાએ આવ્યો, નાની પણ કુટિ બનાવીને રહેવા લાગ્યો. ધરમધ્યાન તો આવડતું જ ન હતું. કશું કર્યા વગર એણે ચોંદ વરસ કાઢી નાખ્યા. પરંતુ અહીં રહેવા આવ્યો, ત્યારથી એણે એક વ્રત લઈ લીધું હતું, કે પોતે કોઈ પણ સંજોગોમાં ખોટું નહિ બોલે અને જે બોલશે તે સાચું જ બોલશે. એટલે આજુબાજુના પંથકમાં લોકો એને સત્યવ્રત મુનિ તરીકે ઓળખતાં, એ રીતે એની પ્રસિદ્ધિ હતી. એકવાર ઉનાળાનો બળબળતો બપોર હતો. પોતે સૂંપડીની બહાર બેઠો બાજુની ગીચ ઝાડી બતાવી. ભૂંડ દોડીને અંદર સંતાઈ ગયું. હવે તે દેખાતું ન હતું. ખરેખર થોડીવારમાં શિકારી આવ્યો. એણે ધનુષ્ય પણ બાણ ચડાવીને જ રાખ્યું હતું. આજુબાજુ જોયું. ભૂંડને જોયું નહિ, તેથી સત્યવ્રતને કહ્યું - મુનિ મહારાજ! મને ખબર છે તમે ખોટું બોલતાં નથી. ભૂંડ મારો શિકાર છે. એ આ બાજુ આવ્યું છે. તમે જોયું છે? સત્યવ્રત માટે ધર્મસંકટ ઊભું થયું. પોતે સાચું બોલે, તો આ શિકારી

પાજુની ગીચ ઝાડી બતાવી. ભૂંડ દોડીને અંદર સંતાઈ ગયું. હવે તે દેખાતું ન હતું. ખરેખર થોડીવારમાં શિકારી આવ્યો. એણે ધનુષ્ય પણ બાણ ચડાવીને જ રાખ્યું હતું. આજુબાજુ જોયું. ભૂંડને જોયું નહિ, તેથી સત્યવ્રતને કહ્યું - મુનિ મહારાજ! મને ખબર છે તમે ખોટું બોલતાં નથી. ભૂંડ મારો શિકાર છે. એ આ બાજુ આવ્યું છે. તમે જોયું છે? સત્યવ્રત માટે ધર્મસંકટ ઊભું થયું. પોતે સાચું બોલે, તો આ શિકારી

યુરીન સુગર ગેરમાર્ગે દોરી શકે છે?

મમતાબેનને અશક્તિ લાગતી હતી. બેચેની લાગતી હતી. તરસ ખૂબ લાગતી હતી. વારે વારે પાણી પીવાની ઈચ્છા થતી હતી. પેશાબ પણ વધારે આવતો હતો. કઈ સમજાતું નહી. મમતાબેન ગભરાયેલા રહેતા હતા. પછી એક દિવસ એમને ડોક્ટર ની સલાહ લીધી. ડોક્ટરે કહ્યું આનું સામાન્ય રીતે ડાયાબીટીસ માં થાય. આપણે બોડી - પ્રોફાઈલ આનું કરાવી લઈએ. પહેલા ભૂખ્યા પેટે, જમ્યા પછી ર કલાકે એમ ર વાર લોહી અને પેશાબ ના ટેસ્ટ કરવો. જોઈએ રીપોર્ટ શું આવે છે. મમતાબેન લેબોરેટરીમા ગયા. ડોક્ટરે કહ્યું એ પ્રમાણે રીકવીરીસીઝન ફોર્મ લેબોરેટરી માં બતાવ્યું. લેબોરેટરી વાળા ડોક્ટરે કહ્યું કે ડોક્ટર સાહેબે બોડી-પ્રોફાઈલ નામનો ટેસ્ટ લખી આપ્યો છે. મમતાબેનને સવાલ કર્યો કે બોડી-પ્રોફાઈલ મા કયા કયા ટેસ્ટ આવે અને એમાં શું ખબર પડશે? લેબોરેટરીવાળા ડોક્ટરે જવાબ આપ્યો, 'આ કોમ્પ્લેક્સિવ બોડી-પ્રોફાઈલ છે.' જેમા શરીર ના બધા અવયવો ના લગભગ બધા ટેસ્ટઆવી જાય છે. મમતાબેનને પૂછ્યું કે આ બધા ટેસ્ટ નોર્મલ આવે તો મારા શરીર માં કોઈ રોગ નથી એવું સાબિત થાય? શું એમાં કેન્સર ને લગતા પણ બધા ટેસ્ટ આવી જાય છે? ડોક્ટરે કહ્યું, 'મમતાબેનને લગભગ ૮૦-૮૫% અમે કહી શકીએ કે તમને કોઈ રોગ નથી.' આ બોડી-પ્રોફાઈલમાં લોહીનું કેન્સર, ગર્ભાશય નું કેન્સર, અને પુરુષોમાં પ્રોસ્ટેટનું કેન્સર નથી એમ અમે ૧૦૦% કહી શકીએ. શરીરના બીજા અવયવોમાં જેવા કે સ્તનનું કેન્સર, લીવરનું કેન્સર, સ્વાદુપીડનું કેન્સર, એ કેન્સરની ખબર આ પ્રોફાઈલમાંના પડે. તેના માટે લોહીના માર્કર્સ (લોહીના બીજા ટેસ્ટ) જરૂર હોય તો કરવા પડે. જેમકે સ્તન ના કેન્સર માટે ઝઇ - ૧ પ. ૩, સ્વાદુપીડ માટે ઝઇ - ૧.૮.૮, લીવર કેન્સર માટે AFP, હોજરીના કેન્સર માટે CEA & CA ૭૨-૪, અંડાશયના કેન્સર માટે CA125 + CEA. જીવાણુ ક્રીશિકાની ગાંઠ માટે AFP + hCG, લિંગના કેન્સર માટે Small Cell NSE + CEA જેવા અલગ અલગ ટેસ્ટ કરવા પડે. મમતાબેને કહ્યું કે ડોક્ટર સાહેબ તમે બહુ સરસ સમજણ મને આપી. પણ ડોક્ટર સાહેબ આપને તો કેન્સરની મોટી મોટી વાતો કરી ક્યાય ટી.બી.ની વાત આવી નહિ. એટલે કે ટી.બી. માટે કયા ટેસ્ટ થાય. ડોક્ટર સાહેબે કીધું હા ટી.બી. માટે પણ ટી.બી. ફેરોન નામનો લોહીમાંથી થતો ટેસ્ટ થાય છે. તેમાંથી ખબર પડે છે કે ટી.બી. થયો છે કે નહિ? મમતાબેનને પૂછ્યું કે આ સિવાય બીજા કયા ટેસ્ટ ની ખબર પડે. ડોક્ટરે કહ્યું, કે FBS, PPBS (ભૂખ્યા પેટે અને જમ્યા પછી બરાબર ર કલાકે). ભૂખ્યા પેટે માં પાણી સિવાય કઈ નહિ લેવાનું. અને પછી લોહી આપવાનું. અને જમ્યા પછી બરાબર ર કલાકે લોહી આપવાનું. બીજો ટેસ્ટ છે, લીપીડ પ્રોફાઈલ જેમા કોલેસ્ટ્રોલ અને તેમાં બીજા રહેલા ઘટકની જાણકારી થાય છે. ક્રીએટીનીન અને યુરિયાના ટેસ્ટમાં કીડની વિષે જાણવા મળે છે. બીલીરૂબીન અને એસ.જી. પી. ટી. જેમાં લીવરની ખબર પડે છે. ઈલેક્ટ્રોલાઈટ જેમાં સોડીયમ, પોટેસીયમ, અને કલોરાઈડ નો ખબર પડે છે. ક્રેલિયમ અને ફોસ્ફરસ જેમાં શરીર માં રહેલી ક્રેલિયમ કે ફોસ્ફરસ ની ઉણપ વિષે ખબર પડે છે. યુરિક એસીડમાં યુરિક એસીડ કેટલું છે એની ખબર પડે છે. પેશાબ અને ઝાડો એ પણ ખૂબ અગત્ય ના છે. એ ઉપરાંત લોહીના ઘટકો માટે સી.બી.સી. ઈ.એસ.આર., પ્રોટીન માટે સીરમ પ્રોટીન, થાઈરોઈડ ફંક્શન ટેસ્ટ, એલ.ડી.એચ, ઉપરાંત ડીએલના નો એવરેજ ડાયાબીટીસ, HBA1C., માર્કો એલ્યુમીનિયમ યુરિયા, આર.એ. કેક્ટર, બિ ૧૨, વિટામીન ડી, એ ઉપરાંત આવા અગત્યના લોહીના ટેસ્ટ આ પ્રોફાઈલ માં આવે છે. મમતાબેને બીજા દિવસે પ્રોફાઈલ કરાવ્યું. અને એમાં ડાયાબીટીસ આવ્યો.

સવિતાબેને ભૂખ્યા પેટે અને જમ્યા પછી (FBS, PPBS) ડાયાબીટીસ નો ટેસ્ટ કરાવ્યો. FBS 140 આવ્યું. અને PPBS 190 આવ્યું. યુરીન સુગર બંને માં નીલ આવ્યું. આને ડાયાબીટીસ કહેવાય? શારદા બેનને FBS 110 આવ્યું અને PPBS 140 આવ્યું. યુરીન સુગર બંનેમા +++ આવ્યું. આને શું કહેવાય? મનસુખ ભાઈ ને ૨૦ વર્ષ થી ડાયાબીટીસ છે. FBS 180 આવ્યું. PPBS 280 આવ્યું. યુરીન સુગર નીલ આવ્યું. આ શું? રીપોર્ટ ખોટો છે? માધુરી બેનને ૫ વર્ષ થી ડાયાબીટીસ છે. પેશાબ મા પરુ થઈ ગયું હતું. FBS 200 આવ્યું. PPBS 300 આવ્યું. યુરીન સુગર નીલ આવ્યું. હદ થાય છે ને? ચતુર ભાઈને કાયમ ની ફરિયાદ હતી. હું જ્યારે જ્યારે ડાયાબીટીસ નો ટેસ્ટ કરવું છું ત્યારે પેશાબમાં +++ આવે છે. અને લોહીનો રીપોર્ટ નોર્મલ હોય છે. આવા તો અસંખ્ય દાખલાઓ મળે જેમાં લોહીના આંકડાઓ અને પેશાબ ના રીપોર્ટ નો તાળો મળતો નથી. ત્યારે આપણ ને સવાલ થાય કે ક્યાંક ક્યાંક ખોટું થઈ રહ્યું છે. તો સવાલ એ થાય કે લોહીનો રીપોર્ટ સાચો કે પેશાબનો રીપોર્ટ સાચો. ખાનગીમા મારા એક મિત્ર લેબોરેટરી ચલાવે છે. તેમણે આ સવાલ અમે પુછ્યો કે આવું કેમ થાય છે કે લોહી અને પેશાબના ડાયાબીટીસના રીપોર્ટ મેચ કેમ નથી થતા. લેબોરેટરી વાળા મિત્રએ કહ્યું સામાન્ય રીતે લોહીમાં ૧૮૦ મી.લી. ગ્રામ સુગર આવે ત્યારે જ પેશાબ મા સુગર દેખાય. ૨૫૦ મિલીગ્રામ સુગર આવે ત્યારે + જેટલું યુરીન સુગર દેખાય. ૩૦૦ ની આજુ બાજુ આવે ત્યારે +++ જેટલું યુરીન સુગર દેખાય. અને ૩૫૦ મિલીગ્રામ સુગર અથવા એનાથી વધારે આવે તો ++++ યુરીન સુગર દેખાય. જેમાં બ્લડ સુગર ૫૦૦, ૬૦૦ કે ૭૦૦ મિલીગ્રામ હોય તો પણ યુરીન સુગર ++++ દેખાય. આવું ચોપડી મા લખેલું છે. પણ હુબની વાત એ છે કે ઘણી બધી વખત બ્લડ અને યુરીન સુગર મેચ નથી થતા. જે અમારે કરવા પડે છે. પછી લેબોરેટરી વાળા એ કહ્યું કે હમણાંજ ADA (American Diabetes Association) 10000 અનુસંધાન પાના નં. ૭ પર

સેટેલાઈટ ટેલિ-કમ્યુનિકેશન અર્થ સ્ટેશન કયા આવેલું છે?

વિજ્ઞાન જગત	વિવિધા
(૧) થાઈરોક્સીન શું છે? (અ) હોર્મોન (ક) પ્રોટીનનો પ્રકાર	(બ) રસી (ડ) એક પ્રકારની ચરબી
(૨) નીચેનામાંથી કયો રોગ આયોડિનની ઉણપથી થાય છે? (અ) પાંડુરોગ (ક) મરાસ્મસ	(બ) ગોર્ટર (ડ) પેલાગ્રા
(૩) પેલાગ્રા રોગ કયા વધુ પડતા આહાર લેવાથી થાય છે? (અ) ચોખા (ક) મકાઈ	(બ) કઠોળ (ડ) કંદમૂળ
(૪) નષ્ટપ્રાય વન્યજીવોની યાદી પ્રકાશિત કરતું પુસ્તક કયું છે? (અ) ગ્રીન ડેટાબેન્ક (ક) શ્વેત ભુક	(બ) રાડ ડેટા બેન્ક (ડ) ગ્રીન ભુક
(૫) સોના અને સોનાલિકા કયા પાકની જાણીતી જાતિઓ છે? (અ) ડાંગર (ક) મગફળી	(બ) મકાઈ (ડ) ઘઉં
(૬) સૌથી મોટો ઉપગ્રહ કયો છે? (અ) ટાઈટન (ક) ખોબોસ	(બ) મીમાસ (ડ) ડીમોસ
(૭) સૂર્ય દરેક નક્ષત્રમાં કેટલા દિવસ રહે છે? (અ) ૩ દિવસ (ક) ૧૩.૫ દિવસ	(બ) ૭ દિવસ (ડ) ૧૫ દિવસ
(૮) ગોનોરિયા કેવો રોગ છે? (અ) વારસાગત (ક) ચામડીના રોગ	(બ) જાતીય રોગ (ડ) મગજ સંબંધિત રોગ
(૯) કયા પ્રાણીના ડંખમાં ફોર્મિક એસિડ હોય છે? (અ) સર્પ (ક) કીડી	(બ) વીંછી (ડ) મધમાખી
(૧૦) એલીસા ટેસ્ટ કયા રોગ માટે કરવામાં આવે છે? (અ) ડાયાબીટીસ (ક) મિક્સેડેમા	(બ) ટાઈફોઈડ (ડ) એઈડ્ઝ
(૧૧) મેલેરીયાની રસીના શોધક કોણ હતા? (અ) લિવિટેન (ક) એલેક્સાન્ડર ફ્લેમીંગ	(બ) હરગોવિંદ ખુરના (ડ) એડવર્ડ જેનર
(૧૨) વિલિયમ શેરજન એ કઈ શોધ કરી હતી? (અ) પરમાણુની (ક) ઉલ્કાનિવાદ	(બ) સાપેક્ષતાના સિદ્ધાંતની (ડ) એક્સ-કિરણો
(૧૩) રેફ્રિજરેટરમાં ઠંડક પેદા કરવા કયો વાયુ વપરાય છે? (અ) મિથેન (ક) હાઈડ્રોજન	(બ) ઈથીલીન (ડ) અમોનિયા
(૧૪) સેટેલાઈટ ટેલિ-કમ્યુનિકેશન અર્થ સ્ટેશન કયા આવેલું છે? (અ) હેરાબાદ (ક) અમદાવાદ	(બ) ચેન્નઈ (ડ) દિલ્હી
(૧૫) સોડિયમ બાયકાર્બોનેટ કોનું રાસાયણિક નામ છે? (અ) ચોકું (ક) ટેલ્કન પાવડરનું	(બ) ખાવાના સોડાનું (ડ) મીઠાનું